1857. N° 14[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 2 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 1 December.

Eergisteren avond onderging onze stad een gevoelig verlies. De Heer Paul du Rieu, Oud-Burgemeester, Ridder der Orde van den Ned. Leeuw, werd aan zijne betrekkingen en talrijke vrienden door eenen plotselijken dood ontrukt. Hij was een man die zonder praal een voorbeeld gaf van naauwgezette pligtsbetrachting. In de verschillende betrekkingen, waarin hij tot het welzijn der stad is werkzaam geweest, en bij de vervulling waarvan hij moeijelijke tijden doorleefde, viel hem dan ook steeds de hoogachting van alle weldenkenden ten deel.

— De Hervormde diaconie te Voorschoten heeft een legaat ontvangen van f 1,000, van wege Mej. van der Rijk, vroeger aldaar woonachtig en te 's Gravenhage overleden. Ook heeft de Barones Schimmelpenninck van der Oye f 1,000 vermaakt aan de Herv. diaconie te Voorst en f 250 aan de R. Kr. gemeente aldaar.

— Onder de adressen betrekkelijk den aanleg van spoorwegen hier te lande, bij de Tweede Kamer ingekomen, is er een van Mr. A. Jongkindt Coninck, Burgemeester van Aarlanderveen en een groot aantal ingezetenen van de dorpen die aan den Rijnkant zijn gelegen. In dat adres wordt met kracht aangedrongen om gevolg te geven aan de voorgestelde lijn van Leyden naar Woerden, met uiteenzetting tevens der gronden, waarom die lijn te verkiezen is boven eene verbinding van Gouda met 's Hage, over Stompwijk. Teregt wijzen de adressanten op de aanzienlijke bevolking der Rijnstreken, die door den aanleg van de eerste lijn zou worden gebaat.

— De Gemeenteraad van Nijmegen heeft besloten zich op nieuw tot den Koning te wenden, met het verzoek om de stad te ontlasten van het binnen hare muren geborgen kruid. De ingezetenen zullen tot dat doel mede adressen indienen. — De Arr.-Regtb. in de genoemde stad heeft de 19 broodbakkers, die wegens het inmengen van zemelen door het Kantongeregt waren veroordeeld, vrijgesproken.

— De Arr.-Regtbank te Middelburg heeft den broodbakker Fierhoff, beschuldigd van het mengen van vergiftige bestanddeelen in het brood, en het in de bakkerij aanwezig hebben van twee kruiken met aftreksel van blaauwe vitriool, veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 2 jaren en eene geldboete van f 200.

— Volgens de *Bred. Cour.*, is het berigt omtrent de plaats gehad hebbende ongeregeldheden onder de kwekelingen van de Milit. Akademie zeer overdreven. Alleen hebben eenige kadetten een oogenblik op de slaapzaal handgemeen geweest, waarbij zich een hunner van een zakmesje heeft bediend, doch de verwonding daardoor ontstaan is zeer onbeduidend. Er is volstrekt geen sprake de zaak voor eenen krijgsraad te brengen.

— Men vermeent dat de gepens. Generaal Ridder de Stuers, te Maastricht, was begrepen onder het getal legatarissen van Napoleon I. De Generaal heeft verzocht het legaat van 400 fr. in vier gelijke deelen ter hand te stellen aan de vier oudste militairen van de Republiek en het eerste Keizerrijk, te Maastricht woonachtig.

— De Regering heeft een gewijzigd ontwerp van de voordragt op de personele belasting ingezonden, en daarbij een aantal der gemaakte aanmerkingen in acht genomen. Volgens de memorie van toelichting volhardt de Regering bij haar voornemen, om, met eene verbetering dezer verordening en tevens met ontheffing van de meergre, aan de geldelijke behoeften van vele gemeenten, ten gevolge van de afschaffing van den accijns van het gemaal, te gemoet te komen. — Heeft zij eenige vermindering van het deuren en venster-geld voor de geringere standen voorgedragen, en volhardt zij bij de voordragt ter afschaffing van de belasting op de haardsteden. Zij is verder van oordeel, dat, indien van de bevolking ten platten lande eenige meerdere bijdrage wordt verlangd, zulks uitsluitend den eenmaal welgestelden landbouwer kan betreffen.

's GRAVENHAGE, 1 December.

Bij Kon. besluit is aan den Luit.-Generaal Baron Forstner van Dambenoy, met 1 Januarij 1858, een eervol ontslag verleend uit de betrekking van Minister van Oorlog, onder dankbetuiging voor de aan den Lande bewezene diensten; tevens is hij benoemd tot Minister van Staat.

— Z. M. heeft in een bijzonder gehoor ontvangen den Graaf v. Heydebrand, afgetreden Secretaris van het Pruissische Gezantschap en benoemd Zaakgelastigde van Pruissen te Rio de Janeiro. Z. M. heeft dien Graaf benoemd tot Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw.

— De Minister van Financiën zal op Donderdag aanst. geen gehoor verleenen.

— Bij de Tweede Kamer is ingekomen een adres van H. Heyen, metselaar te Amsterdam, te kennen gevende dat zijne huisvrouw C. Dortmond, de gemeenschappelijke woning heeft verlaten, en tot hem niet wil terugkeeren, en verzoekende dat de tusschenkomst der Kamer opdat regterlijk worde onderzocht, om welke reden zijne huisvrouw aldus handelt. Op dit adres is de Kamer overgegaan tot de orde van den dag.

Ook zijn bij de Kamer ingekomen adressen van vleeschhouwers, te 's Hage, Leyden en Rotterdam, nopens den accijns op het geslagt. De slagters te Leyden dringen ten sterkste aan op eene geheele afschaffing van den accijns.

— Men verzekert, dat voor aanstaand Minister van Oorlog al meer en meer in aanmerking komt de Generaal-Majoor Singendonck, Inspecteur van het wapen der artillerie.

— Men verneemt dat er spoedig bij de Tweede Kamer zal inkomen een ontwerp van credietwet voor het depart. van oorlog. Zij zou strekken, om de uitgaven voor 6 maanden in te willigen op den grondslag van de begrooting voor het loopende jaar. Men wil ook weten, dat aan den Minister van Marine, de verdediging van die credietwet zou worden opgedragen, daar de Heer Forstner van Dambenoy zich wil houden aan zijne verklaring, dat het de laatste begrooting was, die hij zou voordragen en verdedigen. Hoezeer de Heer Forstner nog tot 1 Januarij 1858 Minister blijft, meent hij echter geen nieuwe, tijdelijke begrooting in de Kamers te moeten verdedigen.

— De Soirée Musicale, door de Typographische Vereeniging *Door eendragt zaam verbonden* alhier gegeven, ten voordeele van de nagelaten betrekkingen der bemanning van de *Jonge Wees*, heeft zuiver opgebragt f 257.32.

— Heden zijn van Amsterdam alhier aangekomen een 40-tal zieke militairen, die in de garnizoens-ziekenzaal zijn opgenomen. In het laatst der week worden er nog meerdere alhier verwacht.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 30 November.

In deze zitting is besloten het verslag der Commissie betrekkelijk het regeringsverslag over de O. I. bezittingen in 1854 te doen drukken en ronddeelen. Ook werd de begrooting der uitgaven voor de Algemeene Landsdrukkerij (1858) met algemeene stemmen goedgekeurd. Daarna was aan de orde de voorziening in de financiële belangen der gemeente Haarlemmermeer. Nadat het woord gevoerd was door de Heeren Nolthenius, de Kempenaer, Hoffman, van Bosse, Hugenholtz, van Eck, van Nispen, Godefroi, Thorbecke, Poortman en den Minister van Binnenl. Zaken, is dit ontwerp aangenomen met 36 tegen 24 stemmen. Overgegaan zijnde tot beraadslaging over het ontwerp van wet tot regeling der benoembaarheid van vreemdelingen voor lands-bedieningen; heeft de Minister van Justitie te kennen gegeven, dat, wegens het ontslag aan den Minister van Oorlog verleend, het raadzaam was de behandeling daarvan te verschuiven. Dienovereenkomstig is besloten. Vervolgens is het wets-ontwerp tot bekrachtiging van prov. belastingen goedgekeurd, alsmede het ontwerp van wet, tot aanvulling der wet nopens den accijns op het zout. Dit laatste ontwerp echter met eene wijziging in art. 8, waardoor de bepaling dat de schippers voor de verificatie het noodige werkvolk moeten leveren, is vervallen.

De vergadering is daarop gescheiden tot Woensdag aanst., wanneer er beraadslaagd zal worden over het al of niet in behandeling nemen van het voorstel der 9 leden, tot afschaffing van den accijns op het geslagt.

AMSTERDAM, 30 November.

Zaturdag ll. hield de Wis- en Natuurkundige Afdeeling van de Kon. Akademie van Wetenschappen eene gewone Vergadering. Tegenwoordig waren: de HH. Simons, W. Vrolik, Buys Ballot, Verloren, v. Kerkwijk, Storm Buysing, Schroeder v. d. Kolk, Lobatto, v. Gogh, Donders, Matthes, G. Vrolik, Harting, v. d. Hoeven, v. d. Boon Mesch, Blume, Stamkart, Conrad, v. Rees, v. Hasselt, Elias en v. Geuns, en van de Letterk. Afd. de HH. Koenen en Janssen.

Ingekomen een brief van den Minister van Binnenl. Zaken, over het onderzoek der verzakking aan de Waalzijde te Nijmegen, ook namens den Minister van Oorlog, verzoekende spoedig advies der Akademie. Deze zaak is in handen gesteld van eene Commissie, bestaande uit de HH. Conrad en Delprat.

De Heer van Rees brengt daarna het physisch gedeelte uit van het rapport der Commissie, bestaande uit de HH. van der Boon Mesch, Mulder en den spreker, over den brief van den Minister van Financiën, vragende voorlichting der Akademie over de vochtwegers van gedistilleerd en de herleidingtafels bij de administratie der accijnsen in gebruik. Er is besloten dit verslag, beantwoordende de eerste vraag des Ministers, op te zenden en later het rapport over de tweede vraag in te dienen.

De Heer J. van der Hoeven, brengt ook namens den Heer Buys Ballot rapport uit over de Verhandeling van den Heer Harting, getiteld: *Description d'un diamant remarquable contenant des cristaux.* Het rapport verlangt de opneming daarvan in de Werken der Akademie.

Vervolgens heeft de Heer Conrad eene belangrijke mededeeling gedaan over de doorgraving van de landengte van Suez. Naar zijne overtuiging kan men de verwezenlijking dezer zaak spoedig verwachten. Hij leverde een betoog van het nut van die doorgraving voor handel en scheepvaart,

en het voordeel dat Nederland en zijne koloniën daarvan kunnen en zullen trekken, en schetste uitvoerig de geschiedenis der quaestie, daarbij een blik werpende op Egypte, de landengte van Suez en den loop van den Nijl. Tot opheldering van zijne voordragt had hij teekeningen en kaarten ter tafel gebragt. Het stuk zal in de Verslagen en Mededeelingen worden opgenomen.

De Heer v. Hasselt deed eene mededeeling over eene 3' el lange giftige slang, behoorende tot het geslacht Naja, hem uit Oost-Indië toegezonden, welk exemplaar hij aan de Akademie vertoont. Hij stelt voor deze afwijkende soort te noemen Naja Ingens. Zijne mededeeling is bestemd voor de Verslagen en Mededeelingen. — Daarna is de Vergadering gesloten.

— Heden is alhier het 25-jarig herinneringsfeest aan den strijd op de Citadel van Antwerpen gevierd. De feestelingen hebben het graf van van Speyk en het gedenkteeken op den Dam bezocht en zich van daar naar het Burgerweeshuis begeven, om den gedenksteen van van Speyk te bezigtigen. Daarna begaven zij zich naar de tuinen van Natura Artis Magistra, alwaar Mr. J. H. Burlage een toepasselijk gedicht voordroeg. Ook Mr. A. Bogaers had aan de Vereeniging een lied gewijd, dat door den Heer Grevink werd voorgedragen. Na den afloop der maaltijden hebben de feestelingen den Schouwburg bezocht.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 29 November.

Volgens den *Observer* zal de Regering nog niet terstond de opheffing der O. I. Compagnie verlangen, maar eerst nog een parlementair onderzoek voorstellen, om te zien of er mogelijkheid bestaat om meer eenheid tusschen het bestuur in Indië en dat in het moederland te verkrijgen.

— De uit Indië ontvangen brieven en dagbladen bevestigen de vroeger reeds medegedeelde berigten, met aanvulling hier en daar van eenige kleine bijzonderheden. „Zoo leest men o. a. dat de te Delhi benoemde krijgsraad, behalve den Koning, ook de van zamenzwering beschuldigde aanzienlijke ingezetenen der stad zal vonnissen, alsmede dat de Majoor Burton, agent der Compagnie te Kotah, den 15den October de inneming van Delhi bij proclamatie aan de bevolking heeft bekend gemaakt. Men heeft aldaar aan die tijding geen geloof geslagen, en twee regementen geraakten bij deze gelegenheid zoozeer in woede, dat zij oproerig werden en de woning van den Majoor en van diens zonen aanvielen, die, na een wanhopigen wederstand, vermoord zijn. Te Delhi is de toestand van ons leger zeer treurig. De cholera en koortsen woeden hevig en zullen de bezetting noodzaken de stad te verlaten. Een regement, vroeger 1000 man sterk, telde na de inneming nog 500 man, maar is nu reeds tot 300 man versmolten."

De berigten omtrent het gedrag onzer soldaten moeten overdreven zijn geweest. Eenige soldaten, beschuldigd te Arrah vrouwen en kinderen mishandeld en omgebragt te hebben, zijn door een krijgsraad vrijgesproken.

— Men heeft op nieuw pogingen in 't werk gesteld om den *Leviathan* te water te laten. Het schip is daarbij 20 voet langs de helling gegaan.

— Te Preston bedraagt het getal der zonder werk zijnde arbeiders 25,000.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 November.

De *Moniteur* deelt de benoeming mede van de HH. Dupin en Cochelet tot leden van den Senaat, en van de HH. Chaix d'Est-Ange, Vaisse en Abbatucci tot Staatsraden.

De installatie van den Heer Dupin als Procureur-Generaal en van Vaisse als Voorzitter der Kamer van het Hooge Geregtshof, heeft gisteren plaats gehad. De man, die vroeger zoozeer in de vriendschap van Koning Lodewijk Filips deelde, dat hij hem zelfs tot uitvoerder van zijnen uitersten wil benoemde, en die als zoodanig zich ook tegen de verbeurdverklaring der goederen van het huis van Orleans had verzet, heeft in eene rede getracht aan te toonen, dat de verandering aan zijn ontslag in 1852 geheel vreemd was, en dat hij zulks alleen genomen had om des te beter de hem door Koning Filips opgedragen taak te volbrengen. Thans nu die taak in allen deele volbragt is, stond hem niets in den weg om de bewijzen van 's Keizers toegenegenheid aan te nemen. Overigens was zijne rede gewijd aan den lof van eenige regterlijke ambtenaren, die vroeger met hem in het Hof zitting hadden, doch thans reeds overleden zijn.

— Bij de opening van het Wetgevend Ligchaam op gisteren, heeft de Voorzitter, Graaf de Morny, eene korte rede uitgesproken. Hij deed daarin uitkomen, hoezeer de staatkunde des Keizers den roem van Frankrijk verhoogd heeft, en hoezeer Frankrijk zijne hulpmiddelen heeft kunnen ontwikkelen, toen het de gevolgen van een grooten oorlog en den onvoldoenden oogst van 3 jaren te verduren had. De Heeren Davimont en Ollivier, Afgevaardigden van Parijs, hebben den eed afgelegd. Carnot en Goudchaux hebben niet geantwoord bij het afroepen hunner namen, terwijl de Heer Migeon mede afwezig was. Deze laatste zal zijn ontslag nemen en zich op nieuw verkiesbaar stellen. Op die wijze zal hij door de kiezers van de gevolgen zijner veroordeeling ontheven, weder in de Kamer kunnen verschijnen.

— De Bank heeft 50 millioenen fr. aan de spoorwegmaatschappijen geleend, tot voortzetting van aangevangen werken, onder voorwaarde dat zij tot nadere kennisgeving geene obligatiën zullen uitgeven.

— Te Marseille is een huis van drie verdiepingen, door verscheidene gezinnen bewoond, plotseling ingestort. Negen personen werden daarbij bedolven. Op eene oude vrouw na, zijn zij allen nog levend van onder het puin te voorschijn gebragt.

Ook de bovenste verdieping van den klokkentoren van het kasteel te Vincennes is ingestort. Die toren strekte tot hoofdingang en aldaar was ook de hoofdwacht. Een twintigtal manschappen en eenige gevangenen werden onder het puin bedolven. Na 5 uren werkens is het gelukt een sergeant te redden; van de overigen heeft men de zekerheid niets dan lijken te zullen vinden. De Keizer is op het vernemen van het onheil terstond derwaarts gegaan.

— Te Cherburg heeft in de werkplaats der marine een groot ongeluk plaats gevonden. De kettingen, waaraan een ketel met gesmolten metaal hing, gebroken zijnde, heeft de geheele inhoud zich over den grond verspreid en zijn 10 van de werklieden, die niet spoedig genoeg konden vlugten, de beenen afgebrand.

— Alhier is het berigt ontvangen, dat de Koningin van Spanje van een zoon is bevallen. De jonggeborene is de vermoedelijke erfgenaam der kroon.

— Omtrent den dood van den Spaanschen Bisschop Diaz bevat de *Monit.*, in een berigt uit Macao het volgende: Nadat hij in een Christendorp in hechtenis was genomen, wierpen zij hem, aan hals en voeten geketend, in de gevangenis, en op 20 Julij hieuwen zij hem, nadat hij vele pijnigingen had ondergaan, te Ram Ting het hoofd af. Daarna werd de met zijn bloed doorweekte aarde omgespit, uit vrees dat de Christenen eenige druppelen bloed zouden opzamelen. Vervolgens zijn de mandarijnen, onder geleide van soldaten en olifanten, met zijn lijk de voornaamste straten doorgetrokken en hebben het daarna, in matten en tapijten gewikkeld, in zee geworpen. Het dorp waar de Bisschop gevangen werd genomen, is verbrand.

PRUISSEN.

BERLIJN, 29 November.

Ook hier heeft de algemeene financiële crisis tot aanzienlijke faillissementen aanleiding gegeven. Zoo hebben de graanhandelaars Moses hunne betalingen gestaakt; hun passief moet 1,300,000 th. bedragen. De gebroeders Palmie, handelaars in droogerijen, zijn mede met een gelijk passief gefailleerd. Ook heeft de wolfabrikant Cohn, ten einde zich te redden, een vervalscht kassiersbriefje van 18,000 th. uitgegeven, en ontdekt zijnde, zich zelven van het leven beroofd. De Regering heeft de Koninklijke bank gemagtigd tot het sluiten van beleeningen op fabriekgoederen, zoo als zulks vroeger bij de leenbanken plaats had. Ook zijn bij Kon. besluit de wettelijke bepalingen op de rente voor 3 maanden geschorscht. Te Hamburg heeft de Burgerschap in eene buitengewone vergadering, den Senaat gemagtigd tot de uitgifte van 15 millioen mark in obligatiën. Deze stukken zullen strekken om den handel door voorschotten op koopmanschappen, tot op 50 ten honderd harer waarde, te gemoet te komen.

— De griep heerscht hier op eene schrikbarende wijze. Ook hebben er gevallen van cholera plaats gehad.

— Te Maintz komen aanzienlijke giften in voor de slagtoffers van de ramp. De Keizerin Carolina Augusta heeft 2000 fl. geschonken; de Koning van Wurtemberg 2000 fl.; de Aartshertogen 5000 fl.; de Baron Sina 3000 fl., Graaf Buol 200 fl., de Nederl. Consul 500 fl.; en de Badensche Landdag 300 fl. Van het bankiershuis Bischoffsheim is ƒ 1000 ontvangen.

TURKYE.

De Heer de Thouvenel heeft thans aan de Regering officiëel de magtiging aangevraagd voor de doorgraving van de landengte van Suez. Het Ministerie is onverwijld bijeengekomen om over deze aangelegenheid te beraadslagen. Door den voortdurenden tegenstand van Engeland wordt het door deze aanvraag in eene niet geringe verlegenheid gebragt. De betrekkingen tusschen den Heer de Thouvenel en Reschid-Pacha zijn nog niet hervat.

— Lord Redcliffe is naar Londen vertrokken, naar men wil alleen wegens bijzondere aangelegenheden.

OOST-INDIË.

BATAVIA, 10 October.

Bij besluit van den Gouv.-Gen. is de Sultan Machmoed Moeshafar Sjah, vervallen verklaard van het leen van het rijk van Lingga, Riouw en onderhoorigheden, ter zake van het in weerwil van alle teregtwijzingen en waarschuwingen, voortdurend ongehoorzaam en oneerbiedig blijven jegens zijnen opperheer, het Nederl. Indisch Gouvernement.

— Van Menado wordt berigt, dat op 18 en 19 Julij in het landschap Gorontalo buitengewone overstroomingen hebben plaats gehad. Het water was zoo hoog, dat van vele huizen in de burger- en begineesche kampongs slechts de daken zigtbaar waren.

— De expeditie naar het eiland Timor, tot tuchtiging van den Fettor van Takaip, Bakikooi genaamd, is goed geslaagd. Reeds is een gedeelte der daartoe gedetacheerde troepen aldaar teruggekeerd.

— In de dessa Wonokromo Ngempiak (Soerabaija) zijn 46 met atap gedekte huizen verbrand, en in de kampong Pandjeenan Sidokarie en aangrenzende kampongs zijn mede 8 steenen huizen en 300 met atap gedekte woningen door brand vernield. Vier personen zijn daarbij omgekomen.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 3 December 1857, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Benoeming van een Commissaris der Stedelijke Gaz-Fabriek.
2°. Idem van 2 Curatoren van het Stedelijk Gymnasium, uit den Raad, en van 1 Curator, ter vervulling der vacature ontstaan door het eervol ontslag verleend aan Prof. J. Geel.
3°. Idem van een Regent der R. C. Armen en Weezen.
4°. Idem van een Regent van het Minnehuis.
5°. Idem van leden voor de Commissie tot het teekenen en afgeven van Certificaten voor de Nat. Mil.
6°. Onderhandsche aanbesteding van het reinigen en onderhouden der kolken en riolen, voor den tijd van een jaar.
7°. Adres van de Commissie van Opperiozigt en beheer over de Kweekschool voor de Zeevaart, tot het gebruik van het huis aan de Weddesteeg.
8°. Adres van Jan Parmentier en Zonen, tot het gebruik van gemeentegrond.
9°. Adres van C. J. Zaalberg, tot hetzelfde einde.
10°. Adres van J. Overduin, tot het leggen van eene waterlozing op de Binnenvestgracht.
11°. Aanvrage van Curatoren der Hoogeschool, tot het wegnemen van boomen op het Rapenburg, en voorwaarden tot verkoop van boomen.
12°. Adres van F. Filippo, pachter van de brug naar het Leyderdorpsche hek, om schadeloosstelling.

13°. Adres van docenten aan het Sted. Gymnasium, om eene gratificatie, gelijk staande met het verlies, eventueel door ieder hunner te lijden, door het gemis van gratis onderwijs voor hunne kinderen.

14°. Missive van Burgemeester en Wethouders van Alkemade, tot bijdrage in de kosten van een weg naar die gemeente.

15°. Adres van J. P. Alofs, om teruggave van betaalde plaatselijke belasting 1856.

KERKNIEUWS.

Te Bolsward is uit het vroeger vermelde 12-tal Predikanten het volgende 6-tal gevormd: DD. Boonen, te Noordwijk-Binnen, Ledeboer, te Eibergen c. a.; du Saar, te Medemblik; van Toorenenbergen, te Purmerend; Zeeman, te Welsum, en Zwart, te Boskoop. Drietal: Boonen, Ledeboer en Zwart.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 1sten December de Heer F. W. N. Suringar, in de Regten, na openbare verdediging van zijn Akademisch Proefschrift: *De Nederlandsche en Belgische Wetgevingen betrekkelijk de Rehabilitatie in handelszaken onderling vergeleken.*

234ste Staats-Loterij.

Trekking der Tweede Klasse.

1ste Trekking. No. 366 een prijs van ƒ 1,500. Nos. 4588 en 10142 ieder een prijs van ƒ 1,000.

Bij den Ondergeteekende is ontvangen eene gift van ƒ 10, met verzoek om die gelijkelijk te verdeelen tusschen de lieldadige instellingen van het stedelijk Werkhuis, de Kweekschool voor Zeevaart en de Bewaarschool in de Groenesteeg alhier, benevens de stichting van Nederlandsch Mettray op Rijsselt bij Zutphen. Met dankbaarheid voor dit offer der liefde, zal aan het verzoek voldaan worden.

LEYDEN, 28 November 1857. A. RUTGERS VAN DER LOEFF.

ADVERTENTIEN.

Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON, J. G. N. SCHANZE, geb. LANDRÉ.

LEYDEN, 29 November 1857.

Eenige Kennisgeving.

Gisteren avond overleed plotseling, tot onze innige droefheid, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader PAUL DU RIEU, *Oud-Burgemeester van Leyden, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw*, in den ouderdom van ruim 66 jaren.

P. DU RIEU Jr.,
LEYDEN, 30 November 1857. uit aller naam.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, zoowel gedurende de ziekte als na het overlijden van onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, betuigen wij aan Vrienden en Bekenden onzen opregten dank.

Uit aller naam,
LEYDEN, 1 December 1857. TH. MOLKENBOER Bz.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat bij de openbare Uitloting van **vijf Obligatiën** in de **GELDLEENING**, ten behoeve dezer Gemeente in den jare 1854 aangegaan, ten hunnen overstaan op heden zijn Uitgeloot de navolgende Nommers: 59, 55, 56, 54, 34; waarvan de Aflossing van den 1sten Januarij 1858 af zal plaats hebben.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 30 November 1857. VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

HOOGHEEMRAADSCHAP VAN *RIJNLAND*.

DIJKGRAAF EN HOOGHEEMRADEN VAN RIJNLAND brengen bij deze ter kennis van de Ingelanden:

1°. dat de lijsten der stemgeregtigde ingelanden van het Hoogheemraadschap van den 3den tot den 19den December (Zondagen uitgezonderd) van des morgens *negen* tot *twaalf* ure ter inzage zullen liggen in de lokalen waar de sub 3 te noemen stembureaux vergaderen, als ook op de gemeente-secretarijen in de hoofdplaatsen der hoofd- en onderkiesdistricten, voor zoover het stembureau elders zijne zittingen houdt, en op het Gemeenlandshuis te Leyden, waar zij tevens (van *tien* tot *twee* ure) tegen betaling van 60 cents voor elk exemplaar, verkrijgbaar zijn;

2°. dat zij, die vermeenen dat de lijsten niet naauwkeurig zijn opgemaakt, volgens art. 187 van het Reglement, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 6 Julij 1857 (Stbl. No. 90) gedurende acht dagen, en dus tot den 11den December, bij Dijkgraaf en Hoogheemraden herstel kunnen vragen;

3°. dat de verkiezing van 16 Hoofdingelanden en even zoovele Hoofdingelanden-plaatsvervangers, ten gevolge der invoering van bovengenoemd reglement, zal plaats hebben op **Dingsdag 22 December** op de volgende plaatsen en uren:

1e DISTRICT, *hoofdplaats Bloemendaal (Overveen)*,

a. op het raadhuis te Overveen, voor ingelanden in de gemeenten Bloemendaal, Schooten, Velsen en Zandvoort, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

b. op de raadkamer te Haarlemmerliede, voor ingelanden in de gemeenten Haarlemmerliede, Haarlem en Spaarndam, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

c. op het raadhuis te Heemstede, voor ingelanden in de gemeenten Heemstede (met inbegrip van Berkenrode) en Bennebroek, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

2e DISTRICT, *hoofdplaats Houtrijk en Polanen*,

a. op het huis Zwanenburg te Houtrijk en Polanen, voor ingelanden in de gemeenten Houtrijk en Polanen, Zuid-Schalkwijk en Spaarnwoude, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

b. op het raadhuis te Sloten, voor de ingelanden in die gemeente, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

3e DISTRICT, *hoofdplaats de Cruquius*,

in de lokalen van het stoomgemaalwerktuig de Cruquius, voor al de ingelanden van dat district, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

4e DISTRICT, *hoofdplaats de Lijnden*,

in de lokalen van het stoomgemaalwerktuig de Lijnden, voor al de ingelanden van dat district, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

5e DISTRICT, *hoofdplaats Leymuiden*,

a. op het raadhuis te Leymuiden, voor ingelanden in de gemeenten Leymuiden en Aalsmeer, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

b. bij de Wed. J. van Geene, aan de Katsenbrug te Rietwijkeroord, voor ingelanden in de gemeente Nieuwer-Amstel (met inbegrip van Rietwijk) van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

c. op het raadhuis te Ter Aar, voor ingelanden in die gemeente, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

6e DISTRICT, *hoofdplaats Lisse*,

a. in het logement de Zwaan te Lisse, voor ingelanden in de gemeenten Lisse en Hillegom, van des voorm. *elf* tot *drie* ure;

b. in het logement het Hof van Holland te Noordwijk, voor ingelanden in die gemeente, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

c. op de raadkamer te Noordwijkerhout, voor ingelanden in die gemeente, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

7e DISTRICT, *hoofdplaats de Leeghwater*,

in de lokalen van het stoomgemaalwerktuig de Leeghwater, voor al de ingelanden van dat district, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

8e DISTRICT, *hoofdplaats Woubrugge*,

a. op de raadkamer te Woubrugge, voor ingelanden in de gemeenten *Woubrugge* en *Rijnsaterwoude*, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

b. op het raadhuis te Alkemade, voor ingelanden in die gemeente, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

9e DISTRICT, *hoofdplaats Aarlanderveen*,

op het oude regthuis te Aarlanderveen, voor al de ingelanden in dat district, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

10e DISTRICT, *hoofdplaats Alphen*,

a. op het raadhuis te Alphen, voor al de ingelanden in die gemeente, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

b. op het raadhuis te Oudshoorn, voor ingelanden in die gemeente, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

c. op het raadhuis te Zwammerdam, voor ingelanden in die gemeente, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

11e DISTRICT, *hoofdplaats Reeuwijk*,

a. op het raadhuis te Reeuwijk, voor ingelanden in de gemeenten Reeuwijk en Broek, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

b. op het raadhuis te Bodegraven, voor ingelanden in de gemeenten Bodegraven en Lange Ruige Weide, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

c. op het raadhuis te Sluipwijk, voor ingelanden in de gemeenten Oukoop en Sluipwijk, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

d. op het raadhuis te Stein, voor ingelanden in de gemeenten Stein en Gouda, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

12e DISTRICT, *hoofdplaats Hazerswoude*,

a. op het raadhuis te Hazerswoude, voor ingelanden in die gemeente, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

b. op het raadhuis te Benthuizen, voor ingelanden in die gemeente, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

c. op het raadhuis te Noordwaddingsveen, voor ingelanden in de gemeenten Noordwaddingsveen (met inbegrip van Zuidwaddingsveen) en Boskoop, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

13e DISTRICT, *hoofdplaats Leyderdorp*,

a. op het raadhuis te Leyderdorp, voor ingelanden in de gemeenten Leyderdorp en Leyden, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

b. op het raadhuis te Koudekerk, voor ingelanden in die gemeente, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

c. op het raadhuis te Soeterwoude, voor ingelanden in die gemeente, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

14e DISTRICT, *hoofdplaats Warmond*,

a. op het raadhuis te Warmond, voor ingelanden in die gemeente van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

b. op het raadhuis te Oegstgeest, voor ingelanden in de gemeenten Oegstgeest en Rijnsburg, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

c. op het raadhuis te Sassenheim, voor ingelanden in de gemeenten Sassenheim en Voorhout, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

15e DISTRICT, *hoofdplaats Wassenaar*,

a. op het ambachtshuis te Wassenaar, voor ingelanden in die gemeente van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

b. op het raadhuis te Katwijk, voor ingelanden in de gemeenten Katwijk en Valkenburg, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

c. op het raadhuis te Voorschoten, voor ingelanden in die gemeente, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure;

16e DISTRICT, *hoofdplaats Zoetermeer*,

a. op het raadhuis te Zoetermeer, voor ingelanden in de gemeenten Zoetermeer en Zegwaart, van des voorm. *elf* tot des nam. *drie* ure;

b. op het voormalig raadhuis de Zwaan aan den Leidschendam, voor ingelanden in de gemeenten Stompwijk en Veur, van des voorm. *tien* tot des nam. *één* ure.

Dijkgraaf en Hoogheemraden van Rijnland,
LEYDEN, 28 November 1857. C. BUCAILLE, *Dijkgraaf.*
J. T. BUIJS, *Secretaris.*

ZATURDAG NAMIDDAG 3 URE INPAKKEN.

DE CONCURRENT VAN GEMAAKTE HEEREN EN BURGER KLEEDINGSTUKKEN, AALMARKT, N°. 146,
berigt het geachte Publiek, dat hij Zaturdag namiddag gaat inpakken. Nog voorhanden eene schoone collectie Laken, Duffel, Castorine, Drap de Russie-Paletots, Tweens en Jassen, Lord Raglans, Capuchons, Chambre-Cloaks, Laken- en Buskingbroeken en Vesten en veel meer Artikelen, welke tot het Heeren-Toilet benoodigd zijn.

☞ Om geheel uitverkocht te zijn, zullen alle nog voorhandene Goederen *à tout prix* uitverkocht worden, en diegenen welke voor *f* 25 besteden, kunnen eene keuze doen van eene mooije Foulard of Cachenez.

Komt, ziet en profiteert, Zaturdag namiddag inpakken.

MUSIS SACRUM.

GEWONE REPETITIE Vrijdag 4 Dec.; toegang te 8½ ure.

De Ondergeteekende brengt bij deze op nieuw ter kennis zijner geëerde Stadgenooten, dat bij hem met het aanstaande St. NICOLAASFEEST verkrijgbaar zijn puike **Boterletters** tegen den minst mogelijken prijs; alsmede beste **St. Nicolaas** 1ste en 2de qualiteit. Verzoekende minzaam iedere gunst en aanbeveling.

C. H. SPEEL, Rapenburg.

Wed. W. G. BOCK, Breedestraat.

Dépôt

van **CHOCOLADE** uit de Fabriek van den Heer F. J. H. DEKKER, te *Amsterdam*.

» **CHOCOLADE** (geprepareerd) uit de Fabriek van den Heer PH. SUCHARD, te *Neufchâtel*.

» **THEE** uit het Magazijn van de Heeren OTTO ROELOFS & ZOON, te *Amsterdam*.

SINT-NICOLAASFEEST.

B. GEIJER,

Botermarkt te Leyden,

heeft de eer te berigten, dat zijn Magazijn voor het ophanden zijnde SINT-NICOLAASFEEST ruim voorzien is van een groot assortiment van de fraaiste en nieuwste Artikelen, bijzonder geschikt voor **Sint-Nicolaas-Cadeaux**, als: Hollandsche en Fransche Lees- en Prentenboekjes, in meer dan 200 soorten, waaronder er zich bevinden in elegante met goud gewerkte bandjes en met gekleurde Plaatjes, Duitsche en Fransche gekleurde en zwarte Kinderprenten, Papeteriën in smaakvolle doozen en Enveloppes, prachtige Albums met losse en vaste bladen, zeer fraaije Cartonnages en Dames Werkdoosjes, zoo Schotsche als Gecartonneerde, in meer dan 100 soorten.

Eene bijzondere ruime sortering Lederen Schrijfportefeuilles, in verschillende formaten, waaronder er zich bevinden met een geheel Schrijfgarnituur, Reukwerken en Zeep in allerliefste doosjes en mandjes, Zakportefeuilles, Sigarenkokers, Porte-Monnaies, Verwdoozen, Lederen Dames-Werkmandjes met Garnituur, eene fraaije collectie Stereoscopen met eene groote verscheidenheid Plaatjes. Eene uitgezochte Collectie **Kinderspelen**, als: Domino-, Schimmel-, Kien-, Dam-, Schaak-, Triktak- en Belegerings-spelen, Legkaarten, Bouwdoozen en verder meer dan 100 Voorwerpen van Smaak en Kunst, alle zeer geschikt tot St. Nicolaas-Geschenken.

Alle artikelen zijn tot *vaste* doch zoo *laag* mogelijk gestelde prijzen genoteerd.

Men vraagt terstond: een Klerkje, niet beneden de 13 jaar, goed kunnende lezen, Schrijven, Rekenen en eerlijk van gedrag. Zich in Persoon te vervoegen in het Noordeinde alhier, Wijk I. N°. 146.

LEYDSCHE STOOMBOOTDIENST.

Ten einde in het voorjaar spoedig gereed te zijn, zal de dienst op heden gestaakt worden en de Boot in reparatie gaan.

DE DIRECTIE.

HOUTVERKOOPING

op de Hofstede *Veenenburg*, onder *Lisse*, op Dingsdag den 29sten December 1857, des voormiddags ten 10 ure, van eene aanzienlijke partij extra zwaar Esschen, Elzen, Eiken en Berken **Hakhout**, staande op Stuik; te beginnen aan den Loosterweg nabij de woning van den Landbaas D. VAN DER TANG. Kunnende zeer gemakkelijk zoo te Water als te Land vervoerd worden. (Betaaldag 27 Julij 1858.)

De Groote Kantmaaker van het Regiment Rijdende Artillerie, is van meening op Vrijdag den 4den December 1857, des middags ten 12 ure precies, aan den Doelen te *Leyden* in het openbaar te doen Verkoopen

14 STUKS OP REFORM GESTELDE RIJKS-PAARDEN.

Te bezigtigen op den dag der Verkooping des morgens van 11 tot 12 ure.

Opgeveild 28sten November 1857 is het HUIS, ERF en GRUTTERIJ te *Leyden*, op de Haarlemmerstraat, Wijk VI. N°. 497 en 497rood, in Bod gesteld op de som van *f* 4000. — Het PAKHUIS, mede te *Leyden*, op de Haarlemmerstraat, Wijk VI. N°. 220, op *f* 800. — Het HUIS, Wijk VI. N°. 506, op *f* 150. — De HUIZEN, Wijk VI. N°. 520, op *f* 50; 521, op *f* 65; 522, op *f* 65; 523, op *f* 85; 524, op *f* 185. — Het WINKELHUIS, op de Oude Vest, Wijk V. N°. 913, op *f* 820.

Waarvan de Afslag zal plaats hebben op Zaturdag den 5den December 1857, bij welke informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, alsmede Huurcedullen van het Huis, Wijk VI. N°. 913, van den Notaris A. WIJNSTROOM te *Leyden*.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente LEYDEN, zijn van meening, in het bijzijn van de Commissie van Fabricage, in het openbaar

Aan te besteden:

1°. *De Leverantie van het grof Rivier- of Kegelzand voor de Gemeentewerken, benoodigd gedurende den tijd van vijf jaren, aanvangende den* 1sten *Januarij* 1858.

Te Verpachten:

2°. *Het Passage- of Bruggegeld van de Zijl- of Spanjaardsbrug, met het Passagegeld van het Hek dan den Zijlweg, het regt van Jagen der Vaartuigen langs de Zijl, en het genot van het Grasgewas van den Zijlweg en der beide Eilandjes, voor den tijd van vijf jaren, aanvangende den* 1sten *Januarij* 1858.

Te Verhuren:

3°. *Het Bevisschen van eenige Wateren tot de Vroonvisscherijen der Stad behoorende, voor den tijd van vijf jaren, aanvangende den* 1sten *Januarij* 1858.

4°. *Het Bevisschen van de Zijl, de Brassemmeer, de Mare en de Mare-Poel, voor den tijd van vijf jaren, aanvangende den* 1sten *Januarij* 1858.

5°. *Het Beweiden van twee Kampen Land, gelegen aan den Singel tusschen de Mare- en Rijnsburgerpoorten onder de gemeente Oegstgeest, voor den tijd van vijf jaren, aanvangende den* 1sten *Januarij* 1858.

6°. *Het Beteelen van eenige Gronden, alsmede het Grasgewas op de doceringen van den Weg langs de Haarlemmer Trekvaart in 9 onderscheidene perceelen, voor den tijd van zes jaren, aanvangende den* 1sten *Januarij* 1858.

7°. *Het Grasgewas van de Vestwallen, Singels en Wegen rondom de Stad gelegen, in 14 verschillende partijen, voor den tijd van drie jaren, aanvangende den* 1sten *Januarij* 1858.

En zulks op het Raadhuis der Gemeente, op Dingsdag den 8sten December 1857, des middags ten 12 ure.

De Voorwaarden zullen (behalve des Zondags) dagelijks ter lezing liggen ter Secretarie op het Raadhuis, van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure, alsmede van de partijen 1, 2 en 5 aan de Stads-Timmerwerf van 10 tot 3 ure.

Van de 6e partij zullen de Voorwaarden ook te lezen liggen bij D. SIGGAAR aan de Rosbrug.

Terwijl de Stads-Architect de noodige aanwijzingen zal doen.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 30 November.

Van Tarwe gingen de mindere soorten iets lager van de hand; goede en puike *f* 9.50 à *f* 10, mindere *f* 7.50 à *f* 9.30; goede en puike Jarige *f* 9.— à *f* 9.50, mindere *f* 7.25 à *f* 8.50. Rogge, 25 cts hooger, *f* 5.75 à *f* 6.75. Gerst, 10 cts lager, Winter *f* 5.60 à *f* 6.50, dito Zomer *f* 5.40 à *f* 6.30.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 11.— tot *f* 11.50, Pruissische Rogge *f* 6.10 tot *f* 6.60.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 30 November.

			Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gedaan.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	2½	pCt.	61⅞	62⅛	[illegible]
Dito Certificaten	3		[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito dito	4		[illegible]	[illegible]	[illegible]
Amortisatie Syndicaat	3½		[illegible]		
Handelmaatschappij	4½	»	141	141¾	141½
Oost-Ind. Leening	4	»	93¾		
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	»	99½	—	—
BELGIË	2½	»			
Dito bij ROTHSCHILD	2½	»	50		
Dito dito	4½	»			
FRANKRIJK, Certif.	3	»			
Dito dito	4½	»			
SPANJE, Obligatiën	1	»	24⅛	24[illegible]	24[illegible]
Dito Obligatiën	3	»	41¼		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	36[illegible]	36[illegible]	36½
Bewijzen Coupons			5	5⅛	
PORTUGAL, te Londen	3	»	43[illegible]	43[illegible]	43[illegible]
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	»	101[illegible]		
Dito dito 1828 en 1829	5	»	101[illegible]	101½	101[illegible]
Certif. bij dito 1831 en 1833	6	»	90⅞		
Dito 1840	4	»	83	83½	83
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	»	82¾	83	82¾
Dito dito Nieuwe	4	»			
Inschrijving in Assign.	6	»			
Certificaten van dito	6	»	63¾		
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	»	149½	150	
Dito Obligatiën	4	pCt.	76¾	76⅞	
PRUISSEN, Obl. te Londen	4½	»			
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	5	»	74½		
Dito	4	»	—	—	—
Dito Metall.	5	»	71[illegible]	71[illegible]	71[illegible]
Dito Nieuwe	5	»	84[illegible]	84[illegible]	84[illegible]
Dito 1847	2½	»	37 3/16	37¼	
BRAZILIË 1824 à 100	5	»	96¼		
SARDINIË	5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	4½	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	4½	»	26¾	26⅞	
GRENADA, Obligatiën	3½	»	16⅞	16 15/16	16⅞
MEXICO, Obligatiën 1851	3	»	17 1/16	17 1/16	17¼
N.-AMERIKA, Bankactiën			—		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van DE WED. LA LAU.